

FOTO: MALMÖ STAD

Vad innebär det att delta i EU:s ramprogram för forskning och utveckling? I denna serie

skildras erfarenheter från olika organisationer. Vad gav deltagandet? Vilket arbete krävdes? Vad lärde man sig i projekten?

Med stöd från EU-projektet SMILE investerar Skånemejerier i gasdrivna lastbilar för att minska dieselanvändningen i Malmö. Kaj Grenrud säger att det passar perfekt i Skånemejeriers miljöarbete.

Hållbara transporter i Malmö

Rena stadsbussar i italienska Potenza. Reseplanering i Norwich. Och fler människor som cyklar i Malmö. Hur hänger det ihop? Svaret är ett europeiskt transportprojekt.

VID PARKERINGSHUSET Anna i centrala Malmö står en cykelbarometer. Det är en pelare som visar hur många cyklister som passerat under dagens lopp. De ljusblå siffrorna tickar stadigt framåt. Precis som för 22 andra delprojekt i

Malmö stad. Alltsammans är delar i ett enormt projekt finansierat av EU:s sjätte ramprogram för forskning och utveckling kallat Civitas SMILE.

– Vi ska stödja lokala åtgärder för att få hållbara transporter – i flera europeiska städer. Allt koordineras härifrån Malmö, säger Lotta Hauksson, övergripande projektledare.

Totalt är det ungefär 50 delprojekt som ska utföras av cirka 30 partners, kommunala förvaltningar, organisationer och företag, som deltar i projektet.

Vad är det då för effekter man förväntar sig?

– Ett mål är att vi ska ligga i framkanten när det gäller förbättrade och uthålliga transporter. Vi ska tidigarelägga teknik och system som annars hade tagit lång tid att introducera. Genom att ta fram demonstrationssystem kan andra länder ta efter, säger hon.

I Malmö genomförs till exempel 22

åtgärder som alla syftar till att skapa ett mer miljöanpassat transportsystem. Kollektivtrafik, cykling, miljöbilar, effektivare transporter och bilpooler är några av områdena som berörs.

FLERA DELPROJEKT

Patrik Widerberg vid Malmö stad är lokal samordnare för projekten i Malmö. Han berättar att förutom miljöförvaltningen och gatukontoret deltar en rad olika företag med ett eller flera delprojekt.

– Som exempel kan jag nämna ett projekt som transportföretaget 215 215 har genomfört. Företaget har både budbilar och tyngre transporter. För att effektivisera transportsträckorna införde de ett satellitbaserat navigationssystem med GPS och handdator i varje bil.

Patrik Widerberg säger att projektet inneburit en miljövinst, bland annat därför att man kan optimera trafikledningen och i och med det minska körsträckorna.

– Företaget vinner konkurrensfördelar och får finansiering via EU. Samtidigt kan vi visa upp ett system som minskar miljöbelastningen. Det är win-win. Som alla andra deltagare har transportföretaget satsat 65 procent av

FOTO: MALMÖ STAD

Lotta Hauksson är övergripande projektledare för Civitas SMILE där Malmö stad koordinerar projekt i flera andra europeiska städer.

”Å ena sidan blev vi inte antagna då, men å andra sidan gav det oss fördelar till nästa omgång”

FOTO: MALMÖ STAD

Genom att förbättra informationen för kollektivtrafiken ska fler välja att åka buss i Malmö. Det handlar bland annat om realtidsinformation och utskick till mobiltelefoner.

- egna medel, och fått resten av EU.
 - Vissa kan få en högre andel finansiering, men då handlar det om projektledning och utbildningsinsatser.

ANSÖKAN

Malmö stad ansökte redan till föregångaren till dagens Civitas år 2001.

– Å ena sidan blev vi inte antagna då, men å andra sidan gav det oss fördelar till nästa omgång som var år 2003. Alla tidigare erfarenheter hade vi stor nytta av vid nästa ansökningsomgång, säger Lotta Hauksson. Hon berättar att när man går in i så här stora projekt är det mycket viktigt med valet av samarbetspartners.

– Det är mycket pengar som står på spel och allt måste bli rätt! Vi valde Tallinn, eftersom det är vår vänort sedan tidigare och vi känner väl till hur man arbetar där. Trots det tog det drygt ett år av dialog innan vi var klara över vad som skulle göras och hur ansökan skulle formuleras.

– Det är bra att känna till att allt tar mycket längre tid än vad man först tror. Själva ansökningsarbetet tog oss ungefär tre månader att utföra, men innan dess var det många förberedelser – som till exempel att bilda partnerskap.

Malmö fick bidrag av Energimyndigheten för att skriva ansökan. Det underlättade processen.

– Vi hade två personer som sysslade med detta på heltid.

Hon berättar också att det inte var särskilt svårt att skriva själva ansökan.

– Däremot var det svårt att få fram vad vi ville göra tillsammans med andra städer. Projektet fick inte vara för innovativa, men ändå tillräckligt innovativa för att få fram helt nya saker att visa upp.

De skrev hela ansökan själva. Lotta Hauksson tror att de haft stora fördelar av att själva ha kontroll. Men för att få fram konsortieavtalet tillsammans med de övriga städerna och delprojekten, fick de delvis stöd av Europaprogrammen.

NACKDELAR

Projektet verkar ha hur många fördelar som helst. Finns det inga nackdelar?

– En besvärlig sak är att EU-kommissionen ändrar spelreglerna ibland. Det kan få stora konsekvenser, speciellt när det gäller avskrivningsregler eller annat som har med ekonomin att göra. Det är svårt för oss att styra om och att få alla intressenter att förstå de nya reglerna.

Ändå är hon ganska luttrad inom EU-världen. Lotta Hauksson har varit med i flera europeiska projekt tidigare.

– En viktig lärdom jag fått är att man måste förstå hur kommissionen tänker och på så sätt ligga ett steg före. ■

Faktaruta

EU-projektet Civitas SMILE handlar om hållbara transportsystem. Det är ett samarbete mellan städer i fem länder: Sverige, England, Estland, Italien och Rumänien. Malmö stad är samordnare för det fyra år långa projektet (050201-090131). Sammanlagt ska ett 50-tal lokala åtgärder inom området hållbara transporter utföras inom projektet, varav 22 åtgärder i Malmö.

Exempel på kommunala åtgärder är att Malmö stad ska köpa in 250 nya miljöbilar, översyn av miljözonskraven, ett system med smart logistik för lokalproducerad mat och beteendepåverkan för mer miljöanpassade resvanor.

Åtgärder som utförs av företag är exempelvis att EON bland annat ska införa två nya gastankningsstationer. Skånemejerier ska köpa in tio tunga gasfordon. Universitetssjukhuset MAS ska byta ut hälften av sin fordonsflotta mot nya miljöfordon före utgången av 2008 och dessutom utbilda 300 anställda i så kallad eco drivning – sparsam körning. Skånetrafiken har flera delprojekt.

Kontakt

Europaprogrammen på VINNOVA arbetar med information och rådgivning om alla delar av ramprogrammet till svenska forskare och företag. Vårt arbete ska bidra till att öka kunskapen om ramprogrammet, och därigenom stärka det svenska deltagandet. Vi har bland annat

nyhetsförmedling, kurser, seminarier och föreläsningar, rådgivning av olika slag samt informationsmaterial. Våra kontaktpersoner inom ramprogrammets alla områden svarar gärna på dina frågor.

Du hittar oss på www.europaprogrammen.se

europaprogrammen

VINNOVA